

Aleg 177

Sprawozdanie

komisji gospodarstwa krajowego o postępie robót przy regulacji Dniestru między Rozwadowem a Żurawnem.

Wysoki Sejmie!

Czyniąc zadość uchwale Wys. Sejmu, powziętej dnia 17. lutego 1898 przy rozprawie nad rubryką XIII. poz. 190 b budżetu krajowego, przedłożył Wydział krajowy bardzo krótkie sprawozdanie, opierające się na przeprowadzonej w tym przedmiocie korespondencji z c. k. Rządem i załączył zestawienia cyfrowe, które c. k. Namiestnictwo w odpowiedzi na odezwę Wydziału krajowego nadesłać raczyło.

Ze sprawozdania tego, a raczej powtórzonej odezwy c. k. Namiestnictwa, wynika, że główny powód słabego postępu tych robót w pierwszych trzech latach budowy, t. j. 1894—1896 włącznie, spowodowanym został potrzebą opracowania szczegółowych projektów, oraz spóźnionem zatwierdzeniem ze strony c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych pierwszego projektu szczegółowego dla jednej z przestrzeni projektowanej regulacji.

Natomiast już w r. 1897 osiągnięto, według zdania Wydziału krajowego, zupełnie zadowalniający postęp robót, gdyż przebudowano około 50% ponad kwotę co-rocennie na budowę przeznaczoną, a tem samem zredukowane zostały nieproduktywne koszta zarządu do właściwych rozmiarów.

Wydział krajowy w swem sprawozdaniu mniema, że spodziewać się należy dalszego pomyślnego postępu robót przy tej regulacji.

Komisya gospodarstwa krajowego nie ma powodu być odmiennego zdania — a dla poparcia swego twierdzenia przytacza kilka szczegółów dotyczących tej regulacji.

Długość rzeki Dniestru od mostu kolejowego w Rozwadowie do ujścia rzeki Świcy pod Żurawnem, t. j. tej przestrzeni, która jest regulowaną pod zarządem c. k. Rządu, wynosiła przed regulacją 80·5 klm., wedle projektów zaś przeważnie już zatwierdzonych wyniesie 47·0 klm., skróci się zatem bieg tej przestrzeni rzeki Dniestru o 33·5 klm.

Długość wszystkich projektowanych przekopów, których jest 37, wynosi około 19·3 klm., a z powyższych wykonano dotychczas 12 o długości 9·3 klm., zatem 48% długości wszystkich projektowanych przekopów.

Ujęto rzekę budowlami po obu brzegach na przestrzeni 5·10 klm., a po jednym brzegu na 6·92 klm., razem więc 8·64 klm. po obu brzegach, czyli 18½% całej długości.

Oprócz tego uregulowano ujście rzeki Stryja na przestrzeni 1 klm.

Doliczając zatem do budowli regulacyjnych wykonane już przekopy, uregulowano po koniec roku 1898 bieg Dniestru w długości 17·66 klm., czyli 38% całego skróconego biegu.

Koszta robót regulacyjnych, zaprojektowanych i przez c. k. Ministerstwo zatwierdzonych, łącznie z wykupnem gruntów, wynoszą po koniec 1898 r. 723.400 zł., a gdy od r. 1894 po koniec r. 1898 poświadczono i asygnowano razem kwotę 503.200 zł., pozostaje na wykonanie dalszych robót już zatwierdzonych przez c. k. Ministerstwo do dyspozycyi kwota 220.200 zł. Oprócz tego wypracowano jnż projekt na dalszą regulację kosztem 298.000 zł., który to projekt jednak nie uzyskał jeszcze zatwierdzenia ze strony c. k. Ministerstwa.

Z powyższego zestawienia zdaje się wynikać, że postęp robót regulacyjnych przy tej przestrzeni Dniestru jest zadawalniającym i w projektowanym okresie czasu wszystkie roboty wykończone zostaną.

Komisya gospodarstwa krajowego, podzielając to zapatrywanie, sądzi, że i w przyszłości koniecznem jest przedstawienie Wysokiemu Sejmowi postępu robót przy regulacji Dniestru, jak również wszystkich przestrzeni innych rzek, pod zarządem c. k. Rządu regulowanych, i zabudowaniu potoków górskich. Takie zbadanie stanu robót regulacyjnych nie za pośrednictwem wzajemnych odezw i nuntiów, ale osobistego przekonania się o tem fachowych organów Wydziału krajowego, wydaje się komisji gospodarstwa krajowego z tego powodu wskazanem, że chodzi z jednej strony o użycie znacznych kwot z funduszków krajowych, z drugiej o skuteczność wykonywanych bezpośrednio przez Wydział krajowy robót regulacyjnych tych samych rzek, która niewątpliwie zależy od wzajemnego porozumienia i systematycznego wykonania robót przy każdej z regulowanych rzek.

Na podstawie powyższych wywodów komisya gospodarstwa krajowego wnosi:

1) Sejm przyjmuje sprawozdanie o postępie robót przy regulacji Dniestru między Rozwadowem a Żurawnem do wiadomości.

2) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by o postępie robót regulacyjnych przy wszystkich rzekach i zabudowaniu potoków górskich pod zarządem c. k. Rządu wykonywanych zdawał Wysokiemu Sejmowi wyczerpujące sprawozdania.

Lwów dnia 15. marca 1899.

Zastępca Przewodniczącego:

Gorayski.

Sprawozdawca:

Stadnicki.